

SrI lakshmee hayagreeva suprabhAtam and mangaLam

(by SrI sevaa swAmingaL)

Annotated Commentaries by

"SrI nrusimha seva rasikan"

Oppiliappan Koil SrI VaradAccAri SaThakopan

&

VilliambAkkam SrI C. GovindarAjan

Sincere Thanks To:

1. SrI Ghantamani Swamy, the devoted son of SrI Sevaa SwamigaL, for providing the original Sanskrit slokams
2. Bangalore Smt C.S.Vasuda for the images used in this eBook and Nedumtheru SrI Mukund SrInivAsan for image selection and co-ordination.
3. Smt Jayashree Muralidharan for eBook assembly

CONTENTS

SrI lakshmiihayagriiva suprabhAtam 1

SrI lakshmiihayagriiva mangaLam 17

sadagopan.org

Seva MaNimaNTapam - SrI Lakshmi, ANDAL and SrI hayagrIvar

श्रीः

श्रीमते श्रीलक्ष्मीहयग्रीव परब्रह्मणे नमः

श्रीमते श्रीनिगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीलक्ष्मीहयग्रीव सुप्रभातम्

SrI lakshmiihayagriiva suprabhAtam

Dear Sri Hayagriva BhakthAs:

In the context of the just-concluded 82nd Thirunakshatram of Srimad Azahgiya Singar, adiyEn will be releasing a few stOtrams and AshtOttarams and Nakshatra Maalika relating to SrI HayagrIvan and composed by the great Sri HayagrIva UpAsakar, Vaikunta Vaasi Sri Seva SwAmaigAL.

Here is the first offering that awakens Sri Lakshmi HayagrIvan from His yOga nidhra to bless his BhaktAs.

Seva Swami had built a MaNi Mantapam at VillivAkkam for Lakshmi HayagrIvan and Swamy Desikan. He had that MaNi Mantapam consecrated with sacred waters from the holy rivers from all parts of India and poured the remnants into the well water inside the MaNi Mantapam that is being used for daily ArAdhanam.

Seva Swami had pravachanams/KaalakshEpams and conferences there to celebrate the Vaibhavams of Sri Lakshmi HayagrIvan and Swamy Desikan.

Here is the text of the 8 SuprabhAta SIOkams that Swami used as a Vandhi and VaidhALikar to awaken Sri Lakshmi HayagrIvan every morning.

sadagopan.org

sadagopan.org

SrI lakshmi HayagrIvan of SrI ParakAla Matam during AcAryan's cAturmAsya sankalpam

SrI lakshmiihayagriiva suprabhAtam

SrI LakshmihayagrIvar at SrI ParakAla MaTam, Bangalore

श्रीः

श्रीलक्ष्मीहयग्रीव सुप्रभातम्

SrI lakshmiihayagriiva suprabhAtam

SLOKAM 1

वेधोमुखै विधिवदर्चित पादपद्म

वेदप्रदान परिकर्मित हस्तपद्म ।

विश्वानुपालनकृतरक्षण नेत्रपद्म

लक्ष्मीहयास्य भगवन् तव सुप्रभातम् ॥ (1)

vedhomukhai vidhivadarcita paadapadma

vedapradAna parikarmita hastapadma|

vishvAnupAlanakruta-rakshaNa netrapadma

lakshmiihayAsya bhagavan tava suprabhAtam|| (1)

பொருள் (வில்லியம்பாக்கம் ஸ்ரீ கோவிந்தராஜன் ஸ்வாமி எழுதியபடி):

சதுர்முக ப்ரம்மாவினாலே முறைப்படி அர்ச்சிக்கப்பட்ட பாதகமலங்களை உடையவரே வ்யாக்யா முத்திரையினாலே வேதவேதாந்த ஜ்ஞானத்தை அருளும் திருக்கமலம் போன்ற திருக்கைகளை உடையவரே ஒவ்வொரு கூணமும் இந்த ஜகத்தைக் காப்பதற்காக அனுக்ரஹிக்கும் திருக்கமலக் கண்ணே ஹே பகவந் லக்ஷ்மீ ஹயவதநப் பெருமானே உமக்கு ஸுப்ரபாதம்.

இங்கே எம்பெருமானுடைய திருக்கண்கள், திருஹஸ்தங்கள் மற்றும் பாதங்கள் தாமரை போன்று மிகவும் மென்மையாகவும், அனுக்ரஹம் எனும் வாசனை நிறைந்ததாகவும் வர்ணிக்கப் படுகின்றது. மேலும்இவனே பரம்பொருள்,

sadagopan.org

கல்விக் கடவுள் மற்றும் ஜகத் ஸ்ருஷ்டி ஸ்திதி காரணன் என்றும் உரைக்கப்படுகின்றது.

Comments (by Sri V SaThakOpan Swami):

Here, the poet eulogizes the sacred feet, hand and the eyes of Lord HayagrIvan. The Lotus soft feet of the Lord are identified as the recipients of the AarAdhanam as ordained by the VedAs. The Lotus hand is holding the UpadEsa Mudhraa to indicate that He is the Lord of all VidhyAs. His lotus eyes are casting their merciful glances to protect the world that He has created and is protecting. Oh Lakshmi HayagrIvan! May this be an auspicious dawn for You!

SLOKAM 2

यद्वेधसां प्रथमसिक्षणमन्वतानीः

वेधोऽवलेपविहतिं पुनरभ्यकार्षीः।

अत्यादरात्पुनरिहागतवान् मदर्थे

लक्ष्मीहयास्य भगवन् तव सुप्रभातम्॥ (2)

yadvedhasAm prathamasiKshaNamanvatAnii:

vedho(a)valepavihatim punarabhyakArshii:|

atyAdarAtpunarihaagatavAn madarthe

lakshmiihayAsya bhagavan tava suprabhAtam || (2)

பொருள் (வில்லியம்பாக்கம் ஸ்ரீ கோவிந்தராஜன் ஸ்வாமி எழுதியபடி):

ஹே பகவன் நீர் கமலாசனனான சதுர்முக ப்ரம்மாவிற்ரு சிருஷ்டிக்க ஆரம்பிக்கும் முன் அதற்குறிய ஞானத்தைப் பெற சதுர்வேதங்களை சிக்ஷிப்பதற்காக அவதாரம் செய்தீர். பிறகு மது கைடபர்களாலே கவர்ந்து செல்லப்பட்ட வேதங்களை மத்ஸ்யாவதாரம் எடுத்து மீட்டு மீண்டும் வேதங்களை

உபதேசம் செய்யும் பொருட்டு ஹயவதநாக அவதாரம் செய்தருளினீர். பக்தர்களிடம் மிகுந்த அன்பு கொண்ட தேவரீர் அடியேனை அனுக்ரஹிக்கும் பொருட்டு மீண்டும்இங்கேஇந்த திவ்ய ஷேத்ரத்தில் அவதாரம் செய்துள்ளீர். அப்படிப்பட்ட குதிரை முகத்தோனே உமக்கு ஸூப்ரபாதம்.

இங்கே ஸ்ரீலக்ஷ்மீ ஹயவதனன் இருமுறை அவதாரம் செய்ததாக ஸ்வாமி உரைக்கிறார்.இரு முறையுமே ப்ரம்மாவிற்ரு வேதஞானத்தை அனுக்ரஹிக்கும் பொருட்டு அவதாரம் செய்தார். ஆதிநாதன்இவனே என அறிகிறோம். மதஸ்யாவதாரத்தையும் மதுதூதனன் என்கிற திருநாமம் ஸ்ரீஹயக்ரீவனுக்கு ஏற்பட்ட விதத்தையும் இங்கே கோடிட்டுக் காட்டுகிறார் ஸ்ரீஸேவா ஸ்வாமி.

Comments (by SrI V SaThakOpan Swami):

Oh Bhagavann! You incarnated first to instruct Chathurmukha Brahmaa about the four Vedams that he would need to carry out Your assignment of the creation of the world and its beings. Once again, You incarnated as Hayagrivan to perform upadEsam about the Vedams to Brahmaa after the two asurAs (Madhu and KaiDabhan) stole them; You retrieved the stolen VedAs as MatsyAvatAran and then assumed HayagrIvAvatAram to teach Brahmaa the four Vedams. Oh Lord! You have now incarnated at this dhivya agrahAram of VillivAkkam to bless adiyEn because of Your fondness for Your BhakthAs. May this be an auspicious dawn for You!

Here the poet points out that the Lord took HayagrIva avatAram twice to provide Vedic instructions to Brahma Devan. SrI HayagrIvan is also saluted as MadhusUdhanan, since He crushed the asuran Madhu between His thighs for the offenses that he had committed and restored the VedAs once again for the benefit of Brahma dEvan.

SLOKAM 3

निद्रातुरे जगति नीचपथप्रवृत्ते

नेत्रे निमील्य निगमाध्वनि निर्विशन्के।

निद्रां जहि त्वं अधुना मधुभोधनार्थं

लक्ष्मीहयास्य भगवन् तव सुप्रभातम् ॥ (3)

nidrAture jagati niicapathapravrutte

netre nimiilya nigamAdhvani nirviSanke|

nidrAm jahi tvam adhunA madhubhodhanArtha

lakshmiihayAsya bhagavan tava suprabhAtam|| (3)

பொருள் (வில்லியம்பாக்கம் ஸ்ரீ கோவிந்தராஜன் ஸ்வாமி எழுதியபடி):

உலகமனைத்தும் அஞ்ஞானம் எனும் இருளில் முழ்கி இங்குள்ள அனைவரும் நீசமான வழிகளைப் பின் பற்றி அறிவிழந்து கண்களை முடி வேத கோஷங்களைப் பற்றியும், வேதார்த்தங்களைப் பற்றி சிறிதும் சிந்திக்காமலும் நரகத்திலும் சிற்றின்பத்திலும் முழ்கி இதுவே பேரின்பம் என்று திளைத்திருக்கும் எங்களின் இந்த தூக்கத்தினை ஒழிப்பீராக. தேன் போன்று சுவை கொண்ட வேதார்த்தங்களை போதிப்பவரே மஹாலக்ஷ்மியுடன் கூடிய ஹயவதனப் பெருமானே உமக்கு ஸுப்ரபாதம்.

சிற்றின்பத்தில் திளைத்து வழிமறக்கும் ஜீவாத்மாக்களுக்காக ஹயக்ரீவப் பெருமானிடம் ஸ்வாமி ப்ரார்த்திக்கின்றார். மேலும் நாம் எவ்வழி நடக்க வேண்டும் எவ்வழி நடக்கக் கூடாது எனத் கற்கவேண்டும் யாரை வழிபட வேண்டும் முதலானவற்றை நமக்கு காண்பிக்கின்றார் ஸ்ரீ தேஸிக ஸேவா ஸ்வாமி. மேலும் அஞ்ஞானம் நீங்கி மெய்ஞானம் கிடைக்க வேண்டுமாயின் அதற்கு ஒரே வழி ஸ்ரீ லக்ஷ்மீ ஹயவதனனே என்பதையும் ஸ்வாமி உரைக்கின்றார்.

Comments (by Sri V SaThakOpan Swami):

Sri SEva Swamy describes the pitiable state of the world and its beings in this sLOkam. He says that the entire world has lost its bearings and is following lowly, adharmic ways (Saastra Viruddham) and therefore is plunged in the sea of ajn~Anam. Instead of taking the high road to meditate on the VedArthams and enjoying the Veda Dhvani with closed eyes, the beings of the world are

immersed in transient and sorrow-producing worldly pleasures (siRRinbham) and consider those evanescent, lofty sukham as lasting ones (pErinbahm).

The most compassionate Sevaa Swamy prays to His UpAsanA Moorthy on behalf of all of us to be lifted out of samsAric mire and travel on the royal road of Vedic way. He also instructs us on what is to be learnt and what is to be rejected as well as who we should seek for our protection. He concludes that the one and only step to banish ajn~Anam and acquire true Jn~Anam is to seek the sacred feet of Lord HayagrIvan as rakshaNam.

SLOKAM 4

त्वां माधवं मधुभिदं बहुमानमेयं

मध्वाशया मधुलिहो बहुभागधेयं।

भोक्तुं युणन्ति मधुमत्तमजिह्वया

लक्ष्मीहयास्य भगवन् तव सुप्रभातम् ॥ (4)

tvAm maadhavam madhubhidam bahumAnameyam

madhvASayA madhuliho bahubhAgadheyam|

bhoktum gruNanti madhumattamajihvayA

lakshmiihayAsya bhagavan tava suprabhAtam|| (4)

பொருள் (வில்லியம்பாக்கம் ஸ்ரீ கோவிந்தராஜன் ஸ்வாமி எழுதியபடி):

பாக்யம் நிரம்பிய ஆஸ்ரிதர்கள் உம்மை தேன் போன்று ரஸம் சொட்டச் சொட்ட அனுவிக்கிறார்கள். நீரே மாதவன், மதுததன், மிகவும் போற்றத்தகுந்தவர், அப்படிப்பட்ட லக்ஷ்மீ ஹயக்ரீவரே உமக்கு ஸுப்ரபாதம்.

பாக்யவான்களான வேதாந்திகள் ஸ்ரீலக்ஷ்மீ ஹயக்ரீவ பெருமானின் பெருமையினை ஸுலபமாக தெரிந்து கொண்டு அவரது திவ்ய திருநாமத்தின்

மகிமையையும், அவர் வடிவழகில் உள்ள ஆனந்தத்தையும், அவரது கடாகூம் மோகூத்திற்கு வழி என்பதையும் நன்கு உணர்ந்துள்ளனர். ஆச்சரிதர்களான இவர்களிடத்து எம்பெருமானின் கடாகூமும் உடனடியாக வீழுகின்றது என்பதையும் நாம் உணரலாம்.

Comments (by Sri V SaThakOpan Swami):

Oh Lakshmi HayagrIvaa! Your bahkthAs adore You with ardor and eulogize You as Maadhavan (the Lord of Lakshmi) and MadhusUdhanan (slayer of the asuran, Madhu). Your devotees are fortunate in enjoying Your ThirumEni and anantha kalyANa guNams as insatiable nectar. They are firm in their view that Your glances grant them Moksha sukham. Oh Lord! May this be an auspicious Dawn for You!

SLOKAM 5

श्रुत्या श्रिया समुपसेवितदिव्यरूप

स्मृत्यादिभिः समुपवृम्हितदिव्यनामन्।

भक्तिप्रपत्तिपरिपोषितदिव्यतेज

लक्ष्मीहयास्य भगवन् तव सुप्रभातम् ॥ (5)

Srutya Sriya samupasevita-divyarUpa

smrutyaAdibhi: samupavrumhita-divyanAman|

bhaktiprapattipariposhita-divyateja

lakshmiihayAsya bhagavan tava suprabhAtam|| (5)

பொருள் (வில்லியம்பாக்கம் ஸ்ரீ கோவிந்தராஜன் ஸ்வாமி எழுதியபடி):

ஸ்ருதியாலும் மஹாலக்ஷ்மியாலும் மிகவும் போற்றப்படுகின்ற உயர்ந்த திவ்யமங்கள விக்ரஹத்தை உடையவரே உபநிஷத் புராணங்கள் மற்றும் பலவித

மஹரிஷிகளில் ஸ்மிருதிகளிலே போற்றப்பட்ட திவ்ய நாமங்களை உடையவர். உமது தேஜஸ்ஸானது பக்தியாலும் சரணாகதியாலும் பரிபாலிக்கப் படுகின்றது. இப்படிப்பட்ட ப்ரபாவத்தை உடைய ஸ்ரீலக்ஷ்மீஹயக்ரீவரே உமக்கு ஸ்ரீப்ரபாதம்.

ஹயவதனப் பெருமான் அவதாரத்தை புராணங்கள், மஹாபாரதம், ஸ்ரீவிஷ்ணு ஸஹஸ்ரநாமம் மற்றும் மஹரிஷிகளாலே இயற்றப்பட்ட ஸ்மிருதிகள் போற்றிப் புகழ்கின்றன. சரணடைந்தவர்களுக்கு அனுக்ரஹம் செய்வதில் த்வரையுடையவர் என்பதை ப்ரம்மாவிற் கு அனுக்ரஹம் செய்ததையும், ஸ்வாமி தேஸிகனுக்கு ஓளஷதகிரியில் அனுக்ரஹம் செய்ததையும் கண்டு ரஸிக்கின்றனர் ப்ரம்ம ஞானிகள்.

Comments (by SrI V SaThakOpan Swami):

The dhivya roopam, dhivya naamam and the dhivya tEjas of Sri Lakshmi HayagrIvan is saluted by Sri Sevaa Swamy Here. The dhivya MangaLa vigraham of Lord HayagrIvan is eulogized by the VedAs and MahA Lakshmi.

His dhivya Naamams are saluted by many smrutis, Upanishads and PurANams thru AshtOtthara Sathams and Sahasra Naamams. His JyOthi svaroopam is meditated upon as protection against the ills of SamsAram by His devotees thru the adoption of the Bhakti and Prapatti Yogams. Oh Lord of such infinite Vaibhavam! May this dawn be an auspicious one to awaken!

SLOKAM 6

हेषारव श्रुतिरिति श्रुतमात्मविद्धिः

हेषां तवानुभवितुं श्रुतिमुद्गणन्ति।

श्रुत्वाद्य जागृहि मयाप्रति भोधितस्सन्

लक्ष्मीहयास्य भगवन् तव सुप्रभातम्॥ (6)

heshArava Srutiriti SrutamAtmavidbhi:

heshAm tavAnubhavitum SrutimudgaNanti|

SrutvAdhya jAgruhi mayAprati bhodhitassan

lakshmiihayAsya bhagavan tava suprabhAtam|| (6)

பொருள் (வில்லியம்பாக்கம் ஸ்ரீ கோவிந்தராஜன் ஸ்வாமி எழுதியபடி):

பகவானே உமது ஹல ஹல எனும் கனைக்கும் ஒலி வேதமே என வேதாந்திகளும் உமது ப்ரபாவம் அறிந்தவர்களும் கூறுகின்றனர். உமது ஹல ஹல என கனைக்கும் ஒலியை வேதங்கள் போற்றுகின்றன. அடியோனாலே ஸூப்ரபாதம் கூறப்பட்டு பள்ளியெழுவீராக இப்படிப்பட்ட ப்ரபாவத்தை உடைய ஸ்ரீ லக்ஷ்மீஹயக்ரீவரே உமக்கு ஸூப்ரபாதம்.

லக்ஷ்மீ ஹயவதநப் பெருமானின் ஹல ஹல எனும் கனைப்பொலியை "ஸ்வதஸ் ஸித்தம்" "ஸமாஹார: ஸாம்நாம்" என்கிற இரு ஸ்லோகங்களினாலே ஸ்வாமி தேஸிகன் ஹயக்ரீவ ஸ்தோத்ரத்தில் வர்ணிக்கிறார். அதையே இங்கே ஸ்ரீ தேஸிக ஸேவா ஸ்வாமியும் குறிப்பிடுகிறார்.

Comments (by Sri V SaThakOpan Swami):

Here Seva Swamy is inspired by the two sLOkam passages from Swamy Desikan's SrI HayagrIva StOtram and salutes the auspicious Hala hala dhvani arising from the throat of the Lord as the powerful udhgeetha PraNavam that destroys all amangaLams and drenches one with all subhams.

The poet says: "Oh HayagrIva Bhagavann! The VedAntis and the those cognizant of VedArthams declare that Your Hala Hala dhvani is the Saama Veda PraNavam known as Udhgeeta Praavam. The Vedas celebrate this Hala Hala dhvani. Oh Lord HayagrIvaa! May Thou awaken and have a most auspicious dawn!"

SLOKAM 7

साम्यं ददासि परमं त्वदुपासकानां

वेदान्तदेशिकगुरौ प्रतिपन्नमेतत्।

व्याख्यानकौशलकरं श्रुतिपुस्तकं च

लक्ष्मीहयास्य भगवन् तव सुप्रभातम्॥ (7)

sAmyam dadAsi paramam tvadupAsakAnAm

vedAntadeSikagurau pratipannametat|

vyAkhyAnakauSalakaram Srutipustakam ca

lakshmiihayAsya bhagavan tava suprabhAtam|| (7)

பொருள் (வில்லியம்பாக்கம் ஸ்ரீ கோவிந்தராஜன் ஸ்வாமி எழுதியபடி):

உன்னை உபாஸிப்பவர்களுக்கு உமக்குச் சமமான நிலையை அருளுகின்றீர். இதற்கு ஸ்வாமி வேதாந்த தேஸிகரின் திவ்ய மங்களவிக்ரஹமே ஸாக்ஷி. ஸ்வாமி தேஸிகருடைய ஒருகரம் வ்யாக்யா முத்திரையுடனும் மற்றொரு திருக்கை வேதகோசத்தையும் ஏந்தி நம் அனைவரையும் அனுக்ரஹம் செய்கின்றது. இப்படிப்பட்ட ப்ரபாவத்தை உடைய ஸ்ரீலக்ஷ்மீஹயக்ரீவரே உமக்கு ஸுப்ரபாதம்.

ஸ்வாமி தேஸிகன் வேறுஸ்ரீலக்ஷ்மீ ஹயக்ரீவன் வேறு என்று பாராமல் இருவரும் ஒருவரே என்கிற அனைத்து வேதாந்த தேஸிகரின் பக்தர்களின் கருத்தினை ப்ரதிபலிக்கிறார் ஸேவா ஸ்வாமி. ஏனெனில் கருடபகவானாலே அனுக்ரஹிக்கப்பட்டு தன் தபஸ்ஸினாலே லக்ஷ்மீஹயக்ரீவனை ஸாக்ஷாத்கரித்தவர் ஸ்வாமி தேஸிகன். மேலும் ஸ்வாமி தேஸிகனின் ப்ரார்த்தனைக்கிணங்க "விஸேஷவித் பாரிஷதேஷு" நாத" என்கிறபடி ஸ்வாமி தேஸிகனின் திருவாக்கில் அமர்ந்து கொண்டு விஸிஷ்டாத்வைத ஸித்தாந்தத்தின் எதிரிகளைத் தவிடு பொடியாக்கியதுஸ்ரீலக்ஷ்மீ ஹயக்ரீவனே என்பது திண்ணம். ஸ்வாமி தேஸிகனும் "வெள்ளைப் பரிமுகர் தேஸிகராய் விரகால் அடியோம் உள்ளத்தில் எழுதியது ஓலையில் இட்டனம் யாம் இதற்கென்" என்று ரஹஸ்யத்ரய ஸாரத்தில் உரைக்கின்றார். அதனால் ஸ்வாமி எழுதியவை அனைத்தும் ஸ்ரீலக்ஷ்மீ ஹயவதனனின் திருவுள்ளமே. இதனால் தான் நம் ஆசார்ய ஸார்வபௌமன் வேறு ஸ்ரீலக்ஷ்மீ ஹயக்ரீவன் வேறு என்பதை தேஸிகதர்ஸிகள் பார்ப்பதில்லை.

Comments (by SrI V SaThakOpan Swami):

Oh Lord HayagrIvaa! You grant a status equal to You (bhOga saamyam and Medha VilAsam) to those, who pursue Your UpAsana thru Your Mantra japam. Your bhakthan, Swamy Desikan's dhivya MangaLa Vighram is the evidence in this matter. Swamy adorns VyAkhyaa mudhrai on one hand and the Veda Kosam on the other just like Yourself to bless us. Oh Lord Hayavadhana prabhu of such Vaibhavam! Please awaken and May this be an auspicious dawn for You!

Sri Desika Sevaa Swamy as Parama Bhaktha SiromaNi of Lord HayagrIvan echos the credo of all HayagrIva UpAsakaas. For them, Lord HayagrIvan and Swamy Desikan are one and the same. They are inseparable for such Desika darSana abhimAnis. Swamy Desikan was blessed by Garuda Bhagavaan to have Sri HayagrIva SaakshAthkAram and became the bhAgyasaali to seat the Lord on the throne at the tip of His tongue. He went thereafter to pulverize the Para matams and to establish the param Vaidhika Sri VaishNava darsanam. For this AchArya Saarvabhoman, all he wrote as SrI sooktis and the KaNDana granthams are recordings on palm leaves of what Lord HayagrIvan wrote in his mind (VeLLai Parimukhar DesiakrAi virahaal adiyOm uLLatthil yezhutyathu Olayil ittOm). Therefore, for those steeped in Desika darsanam, Lord HayagrIvan and our AchArya Tilakam, Swamy Desikan are one and the same.

SLOKAM 8

वेदान्तदेशिकगुरुस्तव पूजनाय

त्वत्पादपङ्कज समर्पित सर्वभारः।

आस्तेधि सात्विकगणैर्मणिमण्डपं ते

लक्ष्मीहयास्य भगवन् तव सुप्रभातम् ॥ (8)

vedAntadeSikagurustava pUjanAya

tvatpAdapankaja samarpita sarvabhAra:|

aastedhi sAtvikagaNairmaNimanDapam te

lakshmiihayAsya bhagavan tava suprabhAtam|| (8)

பொருள் (வில்லியம்பாக்கம் ஸ்ரீ கோவிந்தராஜன் ஸ்வாமி எழுதியபடி):

ஸ்வாமி நிகமாந்த மஹாதேஸிகன் எனும் ஒப்புயர்வற்ற ஆசார்யன் உம்மை பூஜிப்பதற்காக உம்முடைய பாதகமலங்களில் சரணாகதி செய்து அனைத்தையும் ஸமர்ப்பித்தார். தேவீரும் அவருக்கு அனுக்ரஹம் செய்வது போல் ஸாத்வீகமான புண்யபுருஷர்கள் உறையும்இந்தஸ்ரீதேஸிக மணிமண்டபத்தில் எழுந்தருளி காஷியளிக்கின்றீர். இப்படிப்பட்ட ப்ரபாவத்தை உடைய ஸ்ரீ லக்ஷ்மீஹயக்ரீவரே உமக்கு ஸுப்ரபாதம்.

மேற்கூறிய விசேஷார்த்தங்களுடன் கூடிய ஒருவருடன் மற்றொருவர் கலந்து போன ஆசார்யனும் எம்பெருமானும் வில்லிவாக்கம் எனும் அக்ரஹாரத்தில் ஸ்வாமி தேஸிகன் மணிமண்டபத்தில் எழுந்தருளியள்ளனர். இவர்களை நாம் ஸேவித்தோமேயானால் நமக்கும் இருவரின் அனுக்ரஹமும் கிட்டும் என்பதை இந்த ஸுப்ரபாத ஸ்தோத்ரத்தினாலே ஒலையிட்டுக் காட்டுகிறார் ஸ்ரீ வேதாந்த தேஸிக ஸேவா ரத்னம் ஸ்ரீ உ.வே. ஸேவா ஸ்வாமி.

Comments (by SrI V SaThakOpan Swami):

Oh Lord! the great AchAryan, Swamy VedAntha Desikan performed Prapatti at Your lotus feet to perform AarAdhanam for You and rested all his burdens at Your sacred Thiruvadi. You took the sankalpam to bless him by choosing to adorn the MaNi Mantapam at VillivAkkam agrahAram. Oh Lord of such limitless vaibhavam! Please awaken and may this dawn be an auspicious One for You!

SrI Sevaa Swamy with the full anugraham of Swamy Desikan and Lord HayagrIvan consecrated Them as archaa Moorthys at the dhivya MaNi Mantapam at VillivAkkam and points out that we can gain both of Their anugrahams through worship of Them at Their abode at VillivAkkam.

The Vaibhavam of Lord HayagrIvan can be enjoyed further in number of ebooks dedicated to Him in the three ebook series and in the special monograph

prepared by Sri Kaimkaryam Swamy of Thiruvaheendhrapuram during the occasion of nirMANam of another MaNi Mantapam at Oushada Giri. Here are those references:

Sundarasimham Series (<http://www.sundarasimham.org>):

- 1) Sri HayagrIva StOtram: ebook # 4,
- 2) Sri Hayagriva Panjaram: ebook #29,
- 3) Paramatha Bhangam: ebook #33,
- 4) Sri HayagrIva SahasranAmams; ebook # 66,

Ahobilavalli Series (<http://www.ahobilavalli.org>):

- 5) Swamy Desikan's Vighraha dhyAnam: ebook# 106

SrI Hayagrivan Series (<http://www.srihayagrivan.org>):

- 6) SrI VedAnthA DEsika Vaibhava PrakAsika, ebook # 1
- 7) Sri HayagrIva AshtOttara Sata NamAvaLi, ebook # 33

others:

8) Sri SoundararAjan Swamy's commemorative Monograph, Kadamba Malar, released during the occasion of Sri HayagrIva Mahaa Mantapa NirmANam, 1st June 2006. Please contact Sriman Soundararajan Desikan Swamy at Srikainkarya@yahoo.com for a copy of this most important research monograph.

श्री ह्यग्रीव परब्रह्मणे नमः

SrI hayagrIva parabrahmaNe nama:

adiyongal

Oppiliappan Koil VaradAchAri Sadagopan & Villiambaakaam C. Govindarajan

SrI lakshmiihayagriiva mangaLam

SrI HayagrIva jayanthi purappAdu in Bangalore

श्रीः

श्रीलक्ष्मीहयग्रीव मङ्गलम्

SrI lakshmiHayagriiva mangaLam

Sri Sevaa SwamigaL has blessed us with a MangaLam for Sri Lakshmi HayagrIvan at the VillivAkkam MaNi Mantapam, where the Lord is seen in the company of GodhA, Swamy NammAZhwAr, Bhagavath RaamAnujaa and Swamy Desikan.

SuprabhAdham, Stotram, Prapatti and MangaLam are used to eulogize one's ishta dhaivam.

Examples are the Venkatesa SuprabhAdham, stOtram, Prapatti and MangaLam 94th ebook in the Sundarasimham series: www.sundarasimham.org

Sevaa Swamy, the great Hayagriva UpAsakar follows this tradition to offer the MangaLaasAsanam for Lord Hayagreevan thru the following Eight sLOkams:

SLOKAM 1

मणिमण्डपिकास्थानीमण्डनाय महीयसे।

मङ्गलाभरणायास्तु तुरगास्याय मङ्गलम्॥ (1)

maNimaNDapikAsthAniimaNDanAya mahiiyase|

mangalAbharaNAyAstu turagaasyAya mangaLam|(1)

Meaning:

The MangaLa AasAnam starts with the salutation to the Horse-faced One of great **Yasas** (Fame) seated in the MaNi Mantapam (at VillivAkkam). MangaLam

to Lord HayagrIvan of infinite keerthi having His AasthAnam (residence) in the MaNi Mantapam at VillivAkkam. May these sLOkams seeking MangaLams be His AabharaNams (Jewelry)!

SLOKAM 2

इन्दिरालिङ्गनानन्दनिधये निधये सताम्।

सुन्दराय सुपूर्णाय वाजिवक्राय मङ्गळम् ॥ (2)

indirAlinganAnandanidhaye nidhaye satAm|

sundarAya supUrNaya vaajivaktrAya mangaLam|| (2)

Meaning:

This Lord is the most beautiful One and is beaming with joy over His embrace of MahA Lakshmi with His left hand. He is the wealth of all SaatvikAs and is filled with every kind of auspiciousness (Sampoorna Supoorna). He has the face of a MahA aswam (Vaaji Vaktran).

SLOKAM 3

विरिञ्चिमुखदेवादिवेदव्याख्यानकारिणे।

व्याख्याङ्कितकरायास्तु वागधीशायमङ्गळम् ॥ (3)

virincimukhadevAdivedavyAkhyAnakAriNe|

vyAkhyAnkitakarAyAstu vaagadhiiSAyamangaLam|| (3)

Meaning:

This Lord of VidhyAs and the Master of Speech (Vedams) is the One who blesses the dEvAs starting from Brahma (Virinchi) with the knowledge of the inner meanings of Srutis. He holds the VykhA Mudrai on His lower right hand (VyAkhyAnkita Karan) to demonstrate His AchAryakatvam. MangaLams to that

VaagadheeSan!

SLOKAM 4

वाचि वेदश्रियं स्वान्ते कृपाश्रियं अपाङ्गयोः।

अनुगृहश्रियं धर्त्रे हयशीर्षाय मङ्गलम्॥ (4)

vaaci vedaSriyam svAnte krupASriyam apAngayo:|

anugruhaSriyam dhartre hayashiirshAya mangaLam||(4)

Meaning:

MangaLams to the Hayaseershan (one with the head of a Horse) in whose speech resides the Veda SrI and in whose eyes the wealth of KrupA (KrupA SrI). He blesses every one with His anugraha SrI. The Veda SrI, KrupA SrI and anugraha SrI of Lord HayagrIvan is saluted here together.

SLOKAM 5

प्रपन्नाभयदायास्तु दिव्यधृष्टिप्रदायिने।

देशिकाराध्यदैवाया हयग्रीवाय मङ्गलम्॥ (5)

prapannAbhayadAyAstu divyadhruishtipradAyine|

deSikArAdhyadaivAyaa hayagrIvAya mangaLam||(5)

Meaning:

MangaLam to SrI Hayagrivan, the AarAdhya Moorthy of Swamy Desikan! MangaLam to the Lord who assures freedom from fear to the PrapannAs thru his divine KadAksham!

ArAdhya mUrthys - SrI ParakAla MaTam

SLOKAM 6

ज्ञानानन्दसुखारोग्यभुक्तिमुक्त्वादिदायिने।

स्वाश्रिताय शरण्याय वाग्वरेण्याय मङ्गळम् ॥ (6)

jnAnAnandasukhArogyabhuktimuktyAdidAyine|

svASritAya SaraNyAya vaagvareNyAya mangaLam||(6)

Meaning:

ManagLam to the Lord of Speech, who is the refuge for those who seek His protection. MangaLam to Lord HayagrIvan, who blesses us with the bliss of Jn~Anam, sukham, health, worldly Iswaryam and Moksham!

SLOKAM 7

गोधाशठारिभगवद्रामानुजमुखैस्सदा।

देशिकेन च युक्ताय नित्यं भवतु मङ्गळम् ॥ (7)

godhASaThAribhagavadrAmAnujamukhaissadA|

deSikena ca yuktAya nityam bhavatu mangaLam||(7)

Meaning:

Eternal MangaLam to Sri HayagrIvan at the Mani Mantapam, where He enjoys the company of Godhai, Swamy NammAzhwAr, Bhagavad RaaamAnuja and Swamy Desikan!

SLOKAM 8

आत्रेयश्री श्रीनिवासरघवेणानुसंहितम्।

श्रेयो ददातु पठताम् श्रीहयाननमङ्गळम् ॥ (8)

aatreyaSrii SriinivAsarAghaveNaanusamhitam|

Sreyo dadAtu paThatAm SriihayAnanamangaLam||(8)

Meaning:

Mangalam to the **Haya Anan** (the Lord with the face of a Horse)! May He confer all auspiciousness to his devotees, who read this StOtram composed by SrinivAsa Raghava Daasan linked to the glory of AtrEya Gotram (AppuLLAr's Vamsam).

SrI hayagrIva homam- Chennai

श्री हयग्रीव परब्रह्मणे नमः

SrI hayagrIva parabrahmaNe nama:

daasan

Oppiliappan kOil Varadachari Sadagopan

